

Socialförvaltningen
Tjänsteskrivelse till socialnämnden

Datum:
2020-10-05

Diarienummer:
KSN-2019-03838

Handläggare:
Sofia Venemalm

Svar på motion om barns utsatthet för våld i hemmet från Lovisa Johansson (FI) och Stina Jansson (FI)

Förslag till beslut

Socialnämnden föreslår kommunfullmäktige besluta

1. **att** anse motionens två första att-satser vara besvarade, samt
2. **att** uppdra till socialnämnden att inom HSVO Uppsala arbeta för ett utökat samarbete mellan socialtjänsten och barn- och ungdomspsykiatri med särskild inriktning på barn som bevittnat eller utsatts för våld i familjen.

Ärendet

Lovisa Johansson (FI) och Stina Jansson (FI) yrkar i en motion väckts vid kommunfullmäktiges sammanträde den 2020

- att det ska inte vara möjligt att tvinga barn över 7 år till boende hos eller kontakt med en förälder mot barnets uttryckliga vilja, oavsett om brott har styrkts eller inte,
- att umgängesarrangemang med en våldsam förälder som barnet ändå vill ha kontakt med ordnas på ett sätt som är säkert för den våldsutsatta och barnet. Endast kvalificerad personal med våldskompetens ska då tjänstgöra.
- att samarbetet mellan socialtjänsten och barn- och ungdomspsykiatri förbättras med särskild inriktning på barn som bevittnat eller utsatts för våld i familjen.

Beredning

Ärendet har beretts av kommunledningskontoret och socialförvaltningen.

Barn- och jämställdhetsperspektiven har beaktats i beredningen av ärendet. Näringslivsperspektivet bedöms inte vara relevant med föreliggande förslag till beslut.

Föredragning

När det gäller frågor om vårdnad, boende och umgänge prövas dessa av allmän domstol på talan av i första hand barnets föräldrar (6 kap. föräldrabalken) och ingår således inte i det kommunala ansvaret.

Socialtjänsten har idag ett etablerat samarbete med barn- och ungdomspsykiatri (BUP) genom Barnahus (samarbete med polis och socialtjänst). BUP närvarar på de samråd som Barnahus har när socialtjänst och polis drar sina ärenden inför en kommande polisutredning. BUP är behjälpliga att slå i journal om åklagare eller socialtjänst begär det, och kan även vara behjälpliga i hur remisser till dem kan skrivas av socialtjänsten.

Ett utökat samarbete mellan alla instanser som på något sätt kommer i kontakt med våldsutsatta barn vore positivt. Uppsala kommun kan dock bara verka för en sådan utökning, inte besluta något på egen hand. Mot bakgrund av detta föreslås socialnämnden få i uppdrag att inom ramarna för HSVO arbeta för ett utökat samarbete mellan socialtjänsten och barn- och ungdomspsykiatri med särskild inriktning på barn som bevittnat eller utsatts för våld i familjen.

Ekonomiska konsekvenser

Inga med föreliggande förslag till beslut.

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse daterad 5 oktober 2020
- Bilaga 1, Motion om barns utsatthet för våld i hemmet från Lovisa Johansson (FI)

Socialförvaltningen

Tomas Odin
Förvaltningsdirektör

Motion: Barns utsatthet för våld i hemmet

Vart tionde barn i Sverige uppskattas uppleva våld i hemmet och vart tjugonde barn upplever detta våld ofta. Män står också för majoriteten av det direkta våldet mot barn, inte minst vad gäller det grova våldet. Statistiskt finns även ett starkt samband för barn mellan att uppleva en pappas våld mot en mamma och att själv utsättas för direkt våld och sexuella övergrepp.

Våldsamma mäns tillgång till sina barn är en viktig anledning till att våldet kan fortsätta, även efter en separation. Ibland står en förälder inför valet mellan att skydda sina barn från risken för fortsatt våld vid umgänge, och att riskera att betala vite och att bli av med vårdnaden om umgänget inte kan komma till stånd för att barnet vägrar eller av annan anledning. Det är väl belagt i forskning att påtvingat umgänge med en förälder som barnet upplever som förövre försvårar för barnet att tillgodogöra sig behandling. Socialtjänstens barnavårdsutredare är en särskilt belastad grupp, där personalomsättning ofta försvårar både för de anställda och för brukare att få kontinuitet. Samtidigt vet vi att kontinuitet kan vara särskilt viktigt för att bygga förtroenden med barn i utsatthet.

Avgörande för att barnen ska kunna läka psykiskt är att våldet, hoten och rädslan för ytterligare våld får ett slut. Barn ska ses som brottsutsatta. Därutöver behövs ett ökat samarbete mellan berörda myndigheter såsom socialtjänsten, familjerätten, kvinnojourer, brottsofferjouren, polisen, psykiatri och målsägandebiträden. Metoder måste bygga på aktuell forskning och utarbetas i samarbete med relevanta organisationer, så att de som samverkar för att skydda våldsutsatta har gemensam teoretisk grund och inte motarbetar varandra.

Med anledning av detta yrkar vi:

- Att det ska inte vara möjligt att tvinga barn över 7 år till boende hos eller kontakt med en förälder mot barnets uttryckliga vilja, oavsett om brott har styrkts eller inte.
- Att umgängesarrangemang med en våldsam förälder som barnet ändå vill ha kontakt med ordnas på ett sätt som är säkert för den våldsutsatta och barnet. Endast kvalificerad personal med våldskompetens ska då tjänstgöra.
- Att samarbetet mellan socialtjänsten och barn- och ungdomspsykiatri förbättras med särskild inriktning på barn som bevittnat eller utsatts för våld i familjen.

Lovisa Johansson (F!)

Stina Jansson (F!)